

Дата проведення - 21.04. 2020.

Викладач. Алмашій М.І.

Тема. Пошуки зовнішньо-політичних орієнтирів України. Спроби інтеграції в європейський світовий простір.

Пояснення навчального матеріалу

Робота з термінами

ЄВРОПЕЙСЬКА ТА ЄВРОАТЛАНТИЧНА ІНТЕГРАЦІЯ — це обраний українським народом та закріплений Конституцією стратегічний курс України, який передбачає кропітку, системну та ефективну роботу усіх державних інституцій, чітку координацію, злагоджену роботу всіх гілок влади та потужну політичну підтримку.

Безвізовий режим між Україною та Європейським союзом – статус, що дозволяє громадянам України вільно перетинати міждержавні кордони країн Європейського Союзу без попереднього звернення до посольства для отримання дозволу, починаючи з 11 червня 2017 року.

1. Спроби інтеграції в європейський світовий простір.

Сьогодні Україна шукає своє місце в багаторівневій ієрархічній будові міжнародної системи. Позиція України є вирішальною для формування архітектури цієї системи не тільки на регіональному, а й на глобальному рівнях. Наша держава розширює й активізує свою участь у різних міжнародних організаціях. Ще 1990 р. вона стала членом Ради з безпеки і співробітництва в Європі (з 1 січня 1995 р.) — організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ). У листопаді 1995 р. Україну прийнято до такої впливової організації, як Рада Європи. Країни — члени Ради Європи утворюють єдине поле захисту прав людини, сприяють економічній інтеграції та гуманітарним зв'язкам. Важливе значення мають відносини між Україною і Європейським Союзом (ЄС). 1994 року було підписано угоду про співробітництво між Україною і ЄС, що відкривало шлях до асоційованого членства нашої країни у цій організації, давало простір для розвитку торговельно-економічних зв'язків. Із 2004 р. Україна стала членом СЕП (Єдиний економічний простір), а з 2008 р. була розпочата процедура вступу України до СОТ.

Розвиваються відносини нашої держави з НАТО. 1994 року керівництво цієї організації ініціювало програму «Партнерство заради миру», яка створила можливості для співробітництва з країнами — колишніми учасниками Варшавського договору. Україна першою з держав СНД приєдналася до цієї програми (лютий 1994 р.). Оголосивши себе позаблоковою державою, Україна опинилася у складній ситуації своєрідного буфера між НАТО з одного боку і Росією з іншого. 1997 року Україна підписала Хартію про особливе партнерство з НАТО, яке передбачає розширення співробітництва — проведення спільних миротворчих акцій, маневрів, використання науково-технічних досягнень НАТО.

2. Правові засади співробітництва України з ЄС

Проблема «наближення до Європи» значною мірою полягає у правовій площині. Так, ще 1995 р. Єврокомісія опублікувала так звану «Білу книгу про підготовку асоційованих країн Центральної та Східної Європи до вступу у внутрішній ринок ЄС». Після цього значно інтенсивнішим став процес узгоджень законодавчих систем зазначеної групи країн відповідно до загальноєвропейських стандартів. За оцінками фахівців, реалізація аналогічного завдання щодо узгодження законодавчої бази для України, відповідно до 150 конвенцій Ради Європи, 60 міжнародних європейських угод, 1,5 тисяч інших актів ЄС та численних прецедентних рішень Євросуду, видається справою особливо непростого. Адже належить внести зміни та доповнення не менш як до 4 тис. національних законодавчих актів.

Україна не стоїть осторонь інтеграційних процесів, намагаючись відстоювати свої національні економічні інтереси, а також регіональні і локальні, пов'язані з потребами внутрішнього розвитку. Україна співпрацює з багатьма країнами шляхом розвитку двосторонніх міждержавних відносин з прикордонними країнами, Росією, країнами Східної Європи, країнами ЄС, США, Японією, Китаєм, країнами, що розвиваються, країнами ОПЕК, НІК, Індією, країнами Латинської Америки і Африки.

3. Проблеми та перспективи входження України до ЄС

1 грудня 1991 р. Україна постала перед світовою спільнотою як незалежна держава. «Повернення до Європи» було проголошено ключовим напрямом політики України.

Європейська інтеграція і членство в Європейському Союзі стали стратегічною метою України як найкращий спосіб реалізації національних інтересів — побудови економічно розвиненої і демократичної держави, зміцнення позицій у світовій системі міжнародних відносин. Україна — член понад 40 міжурядових і неурядових міжнародних організацій: Міжнародного валютного фонду, Міжнародного банку реконструкції та розвитку. Українська держава стала повноправною учасницею Організації з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ), підписала документи про співробітництво та партнерство з Європейським Союзом (ЄС), НАТО, Західноєвропейським Союзом (ЗЄС). Багато зусиль було докладено, щоб стати повноправним членом такої впливової міжнародної регіональної інституції, як Рада Європи (РЄ). 2004 року Україна стала членом СЕП (Єдиний економічний простір), а 2008 року розпочато процедуру вступу України до СОТ. Особливе й визначне місце у зовнішній політиці України належить співробітництву з Організацією Об'єднаних Націй. Україну шанують і поважають у світі, свідченням цього є одночасне обрання України до таких важливих органів ООН, як Надзвичайний фонд допомоги дітям при ООН, Комісія з прав людини. На користь української дипломатії промовляють такі факти, як членство України в Економічній та Соціальній Раді ООН, Комітеті ООН із внесків, Раді керівників ООН, Виконавчій Раді Дитячого фонду ООН, уведення України до Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй. З 12 травня 1954 р. Україна — член ЮНЕСКО. Співпрацює з міжнародними організаціями МАГАТЕ, ЮНЕП, ЮНІДО, ВООЗ, МОП, ФАО. У широкій геополітичній орієнтації України останніми роками найбільшим прогресом відзначаються відносини з Організацією Північноатлантичного договору, тобто НАТО.

Особливе місце в системі зовнішньої політики посідають відносини України з США, бо вагомою та різноманітною є фінансова допомога США — головного інвестора нашої країни. Складовими фінансово-економічного підтримання України є грантова допомога, кредити Ексімбанку, МВФ та Світового банку, гуманітарна допомога неурядових організацій «Фонд допомоги дітям Чорнобиллю», «Фонд США-Україна».

Переговори про підготовку тексту «Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом» розпочалися ще навесні 2007 р. Упродовж 2007–2012 рр. відбулися переговори щодо підготовки «Угоди про асоціацію між Україною та ЄС» та щодо умов створення зони вільної торгівлі.

30 березня 2012 р. у Брюсселі Угоду про асоціацію було парафровано. Офіційне підписання її тексту було призначено на 28 листопада 2013 р. у столиці Литви — Вільнюсі. Угода про асоціацію стала фактом і чинником вирішального цивілізаційного вибору України. 21 листопада 2013 р. у неконституційний спосіб Кабінет Міністрів України прийняв рішення призупинити підготовку до підписання Угоди про асоціацію з Євросоюзом. Саме відмова від Угоди стала першим поштовхом до масових громадських протестів і подальшої політичної кризи в Україні. Водночас Євромайдан засвідчив, що саме європейські цінності все більше стають консолідаційною національною ідеєю українського народу, а європейська інтеграція — найбільш привабливою перспективою для всіх регіонів і різних суспільних груп населення країни.

Після перемоги Євромайдану 21 березня 2014 р. було підписано політичну частину Угоди про асоціацію між Україною та Євросоюзом. 27 червня 2014 р. у Брюсселі Президент України П. Порошенко разом підписав економічну частину Угоди про асоціацію. Угода почала діяти з вересня 2017 року.

Крім зони вільної торгівлі, Угодою передбачено співробітництво в інших сферах. Результатом такої співпраці має стати підвищення якості української продукції та кращий захист інтелектуальної власності, більш чисте повітря, лібералізований енергетичний ринок, самоврядування за європейською моделлю та ефективна боротьба з корупцією і відмиванням грошей. На впровадження цих стандартів відводиться до десяти років.

Протягом 2017 року Україна ухвалила 23 основних євроінтеграційних закони.

В історичному контексті Угода про асоціацію є доленосним викликом для українського суспільства та еліти на здатність одночасно проводити європейські реформи і реінтеграцію Донбасу й Криму. Вирішення цих стратегічних завдань здатне привести до повноправного членства України в Євросоюзі.

Безвізовий режим між Україною та Європейським союзом – статус, що дозволяє громадянам України вільно перетинати міждержавні кордони країн Європейського Союзу без попереднього звернення до посольства для отримання дозволу, починаючи з 11 червня 2017 року.

Українці, які мають біометричні паспорти, можуть приїжджати в країни ЄС з діловою чи туристичною метою або в сімейних справах на термін до 90 днів упродовж 180-денного періоду протягом року. В'їжджаючи в Шенген, окрім біометричного паспорта, громадянам України необхідно мати підтвердження мети поїздки, місця проживання, наявність фінансових коштів, намір повернутися до місця постійного проживання, медичне страхування.

Кількість перетинів кордону з ЄС за безвізовий рік зросла на 2,6 мільйона осіб.

Робота зі статистикою.

Поміркуйте над наведеною інформацією

Видано біометричних паспортів	
2016 рік	1,9 млн
2017 рік	5 млн
Всього з 2015 року 8,8 млн	

Закріплення матеріалу

Таким чином, європейська та євроатлантична інтеграція є внеском у забезпечення стабільного розвитку держави, збереження закладеного інституційно-правового фундаменту для подальших реформ та продовження цілісної і послідовної державної політики у сфері європейської та євроатлантичної інтеграції після зміни Парламенту та Уряду. Насамперед це стосується здійснення подальших кроків, необхідних для реалізації наявних в Україні можливостей з акцентом на поглибленій секторальній інтеграції у цифровій, митній та енергетичній сферах, у сфері юстиції, свободи та безпеки, а також інтеграції до НАТО.

Незважаючи на політичний популізм та «залякування», цифри говорять самі за себе: з моменту безвізу все більше українців їздять за кордон. Цьому сприяють і більша обізнаність щодо умов перетину кордону, й лібералізація цього перетину, а також

розвиток пасажирської авіації в країні. Звісно, не можна відкидати проблему трудової міграції, яка є актуальною, хоч і не в таких масштабах, як описують українські політики.

Чинники, які сприяють відродженню та євроінтеграції України

- Висока працелюбність і працездатність більшості українців.
- Традиційне вміння українців запозичувати найкращі прояви іноетнічних культур.
- Історична потреба української економіки стати на шлях інтенсивного господарювання.
- Транзитне розміщення української території між Європою та Азією.
- Достатність природних і людських ресурсів.
- Значний науково-технічний та інтелектуальний потенціал.
- Давні приватновласницькі господарські традиції.
- Схильність розраховувати на власні сили в господарських справах.
- Давні демократичні традиції.
- Толерантність українців до цивілізованих виявів іноетнічних культур.
- Готовність узгоджувати українські потреби й інтереси з інтересами інших учасників світового поділу праці.
- Підвищення інвестиційної привабливості України.
- Реформування зарплатної політики з метою підвищення платоспроможного попиту українців.
- Визначеність влади та більшості народу щодо євроінтеграційної стратегії.
- Повернення до структурної перебудови економіки на користь сучасних галузей виробництва.
- Прагнення європейської цивілізації до зміцнення в умовах змагання цивілізацій.

Домашнє завдання

1. ТРЕНУВАЛЬНІ ТЕСТИ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ, <https://test.izno.com.ua/?q=posters-history-of-ukraine.html>
2. Поміркуйте на інформацією поданою на історичних плакатах, напишіть свою думку щодо неї.

- 1.
- 2.
3. Підготувати повідомлення на вибір про Мирослава Поповича, Любомира Гузара, Богдана Ступки, Руслани Лижичко, Сусани Джамаладінової (Джамали), Святослава Вакарчука, Сергія Бубки, Віталія Кличка, Володимира Кличка, Андрія Шевченка.
4. Перегляд відео - Всеукраїнський відкритий урок «Європа починається з тебе», https://www.youtube.com/watch?v=p_RL9DR1bzo